

jiciuntur, cedis, atque vulnerum respondeas: et tunc ex eventu cause
judex estimabit, an tibi permittendum sit eundem accusare, tametsi
prior² inscriptionem deposuisti. — P. P. 5 id. Martii, TERTULLO et
CLEMENTE CONSS. 196.

2. Imp. ANTONINUS A. Ingenuo.

Si cautiones quibus Secundinus solutam Eugenio pecuniam probare
se dicit, tutores³, vel curatores tui suspectas, ut falsas habent: proprio
nomine (cum non licet alieno) non prohibentur in crimen falsi subscri-
bere. Nec enim facile, vel tutores, vel curatores, qui ex officio periculo
[suo] res pupillorum, vel adolescentium administrant, sententia nota-
tur, nisi evidens eorum calunnia⁴ judicant apparebit. — P. P. 12 ka-
lend. octobr. ANTONINO A. et GETA CONSS. 206.

3. Imp. ALEX. A. Rufo.

Qui crimen publicum instituere properant, non aliter ad hoc admittan-
turi, nisi prius⁵ inscriptionum pagina praecesserat, et fidejussor⁶ de
excercenda lite adhibitus fuerit. Sin vero post satisfactionem presentes
non fuerint, [edictor] admonendi sunt, ut veniant ad causam agendam:
et si non adfuerint, non solum extra⁷ ordinem estimatione judicis pu-
niendi sunt, sed etiam sumptus quos in eam rem, et circa ipsum iter⁸
ad item vocati fecerunt, dependere cogentur. — P. P. 3 non. febrar.
ALEXANDRO A. CONSS. 223.

4. Idem, A. Dionysio.

UXOR⁹ tua, si consobrini sui necem vindicandam existimat, aeatet pra-
sidem provincie. — P. P. 16 kal. Jul. ALEXANDRO A. CONSS. 223.

5. Idem, A. Marcellino.

Senatusconsulto permisum non est mulieri legis Corneliae criminis
reum facere, nisi res ad eam¹⁰ pertineat. Cum igitur filii tutores¹¹ vel
curatores habeant, ipsi deliberare debent, an instrumenta ex quibus ad-
versarium filiorum tuorum obtinuisse dicis, falsa esse accusare debeant.
— P. P. kal. octobr. ALEXANDRO A. CONSS. 223.

6. Idem, A. Probo.

Accusationem a qua discidero¹² te professus es, repeterem non debes.
— P. P. 5 non. Maji, JULIANO 2 et CRISPINO CONSS. 223.

7. Idem, A. Felici.

Si ea qua crimen intendit, cognitionem moratur: certa¹³ perferenda
accusationis tempora judex competens præstet: intra qua si agere su-
persederit, renunciasse cause intelligitur. — P. P. 18 kal. septembr.
AGRICOLA et CLEMENTE CONSS. 231.

8. Imp. GORDIANUS A. Cajo militi.

Non prohibentur milites¹⁴ accusationem que publii judicij instar ob-
tineat, intendere, si¹⁵ suam suorumque injuriam exequantur. Ideoque
consobrini tui necem defendere tibi permittimus. — P. P. 17 kalend.
August. PIO et PONTIANO CONSS. 239.

9. Idem, A. Severia.

Non ignorat competens judex, eam, que ultiōnem, et mortem filii
persequi allegat, non temere ad accusationem esse admittendam, nisi
prius matrem se esse probaverit. — P. P. 6 non. Mart. GORDIANO A.
et AVIOLA CONSS. 240.

10. Idem, A. Mucatruo militi¹⁶.

Si crimen ad tuam tuorumque injuriam perlensis exequaris, solemni-
bus te inscriptionibus adstringe, ut præsidem provincie habere judicem
possis. — P. P. 1 kalend. Aug. GORDIANO A. et AVIOLA CONSS. 240.

11. Imp. PHILIPPO A. et PHILIPPO C. Saturnino, et alii.

Data opera partis adversa res vestras incendio¹⁷ exarsas esse assevera-
entes, crimen legis Corneliae de sicariis exequi potestis. — P. P. 15 ka-
lend. Jul. PEREGRINO et AEMILIANO CONSS. 245.

12. Imp. DIOCLETIANUS et MAXIMIANUS AA. et CC. Corinthæ.

De crimine quod publicorum fuerit judiciorum, mulieri¹⁸ accusare non
debet.

2. L. 5, infr. h. t.; L. 17, infr. tit. prox. — 3. L. 5, vers. cum igitur, infr. h. t.; L. 2, supr. de his quibus ut indigen.; L. 14, D. ad SC. Turpili; add. L. 18 2 8, D. de iure fischi. — 4. L. 15, 2 2, D. ad SC. Turpili; L. 22, D. de his que ut indigen. — 5. L. 10, infr. h. t.; L. 16, L. 17, infr. et L. 7, in pr. D. de accusat. — 6. L. 7, 2 1. — 7. L. 2, in fin. infr. ad SC. Turpili. — 8. L. 1, de iudicio. — 9. L. 5, infr. h. t. — 10. L. 4, supr. L. 9, L. 12, infr. edid. L. 1, de accusationib. — 11. L. 2, supr. h. t. — 12. L. 5 in fin. L. 4, infr., et L. 2, D. ad SC. Turpili; L. 7, infr. h. t. — 13. L. ult. infr. ut intra cert. temp.; L. 18, D. de accusat. — 14. L. 8, D. d. t. — 15. L. 10, infr. h. t. — 16. L. 8, supr. cod. — 17. L. 1, D. ad leg. Corn. de sicariis. — 18. L. 5, supr. h. t. — 19. L. 18, infr. cod.; L. 1, 2 10, D. de questionib. — 20. add. L. 5, supr. de patre, potest. — 21. L. 4, L. 8, L. 11, D. de accusat.; add. L. 1, supr. de advoc. divers. judic. — 22. L. 8, in fin.; L. 12, 2 2, D. de accusat. — 23. Fec. L. 20, infr. h. t. — 24. Fec. L. 11, 2 1, D. de accusat. — 25. L. 15, supr. h. t. — 26. Add. L. 4, D. de accusat. — 27. L. 6, L. ult. infr. de delatorib.; L. 10, tit. 11. — 28. L. 6, 2 5, supr. de his qui ad ecclesiast. — 29. Add. L. 7, in fin. infr. ad leg. Jul. majest. — 30. L. 8, D. de accusat.; add. L. 20, supr. h. t. — 31. Excip. L. 58, 2 9, D. ad leg. Jul. de adult.

permittitur: nisi certis ex causis, id est, si suam suorumque persecutur
injuriam secundum antiqui juris statuta tantum de quibus specialiter ei
concessum est, non exacta subscriptione. Unde aditus præses provincie in
primis examinabit, an tale sit crimen cuius accusationem mulier subire
non prohibeat. — S. 5 kal. Maij, AA. Covss.

13. Idem, AA. et CC. ad Asclepium.

Si magnum et capitale crimen ac non leve frater¹⁹ contra fratrem suum
instituit, non solum audiendum non est, sed etiam exilio pena plectendus
est. — Dat. 10 kal. febr. CC. CONSS.

14. Idem, AA. et CC. Elie.

Propter insidias quas tua vita paratas contendis, accusationem apud
præsidem provincie contra filium²⁰ tuum, si pietas et ratio naturalis
animi tui non revocat, intentionem constituere potes. — S. 16 kal.
Mart. CC. CONSS.

15. Idem, AA. et CC. Lupioni.

Criminis accusationem instituere cum periculo calumniae, si tibi exis-
titatio²¹ integra est, minime prohiberis. — S. 5 kal. Mart. CC. CONSS.

16. Idem, AA. et CC. Callutico.

Cum rationibus juris congruit desiderium tuum, postulantis accusatio-
nem tertium²² ei, qui duos reos delatos habet, non permitti contra legis
prescripta, nisi suas suorumque injurias quis persecutur. — S. 12 kal.
decembr. NICOMEDIA, CC. CONSS.

17. Pars sententia corundem AA. et CC. Dat. 5 id. Jan. DIOCLETIANO
et MAXIMIANO AA. CONSS.

Iniquum et longa seculi nostri beatitudine esse credimus, ut Thau-
masius accusandi ejus habeat facultatem, in cuius domo²³ eum (licet in-
genuum) a prima astate tamen fuisse constabat. Quare ex nomine Thau-
masius merito super conflictu criminis cum Symmacho conquescat. Si quam sane
civilem²⁴ petitionem idem Thaumasius sibi compete confidit: judicio
præsidi poterit experiri.

18. Idem, AA. et CC. Juliano.

Si sororem²⁵ [tuam] leviorum commissorum ream facis, accusationem
non prohiberis exercere in judicio præsidi: quo temerarie commissa,
congrua ultiōne plectantur. — Dat. 3 kal. Mart. DIOCLETIANO 9 et MAXI-
MIANOO AA. CONSS. 304.

19. Imp. VALENTIN., VALENS et GRATIANUS AAA. Laodiceo præfecto
Sardinie.

Neganda²⁶ est accusatis, [qui non suas suorumque injurias exequan-
tor, licentia criminandi in pari vel minori criminis,] priusquam se cri-
mine, quo premuntur, exuerint, secundum scita veterum juris conditorum:
[ita tamen,] ut et ipsi inscriptions contra eos etiam pendente accusatione
deponere possint. — Dat. prid. idib. August. Carnunti, GRATIANO A. 3
et EQUITIO V. C. CONSS. 374.

20. Imp. ARCAD. et HONOR. AA. Eutychiano P. P.

Si quis²⁷ ex familiaribus²⁸ vel ex servis cujuslibet domus cujuscum-
que criminis delator atque accusator emerserit, ejus existimationem, ca-
put, atque fortunas petitorum, cuius familiaritati vel dominio inhaeserit:
ante exhibitionem testium, atque examinationem judicij, in ipsa expo-
sitione criminum, atque accusationis exordio, ultiō gladio seriatur. Vo-
cem enim funestam amputari oportet potius, quam audiri. Majestatis²⁹
autem crimen [tantum] excipimus. — Dat. 6 id. novembr. CONSTANTI-
NOP., CESARIO et ATTICO CONSS. 397.

21. Imp. HONORIUS et THEOD. AA. consulibus, prætoribus et trib. pleb.

Si liberti³⁰ accusatores manumissorum heredumve esse præsumpe-
rint³¹: eodem, quo servi supplicio tenebuntur, luituri penas ante pro-
hibita delationis exordio. — Dat. 7 id. Aug. RAVENNÆ, ASCLEPIO-
DOTO et MARCIANO CONSS. 425.

22. Imp. HONORIUS et THEOD. AA. consulibus, prætoribus et trib. pleb.

Si liberti³² accusatores manumissorum heredumve esse præsumpe-
rint³³: eodem, quo servi supplicio tenebuntur, luituri penas ante pro-
hibita delationis exordio. — Dat. 7 id. Aug. RAVENNÆ, ASCLEPIO-
DOTO et MARCIANO CONSS. 425.

23. Imp. HONORIUS et THEOD. AA. consulibus, prætoribus et trib. pleb.

Qui de crimen publico in accusationem deductus est, ab alio³⁴ super
codem criminis deferri non potest. Si tamen ex eodem facto plurima cri-
minis nascuntur, et de uno crimen in accusationem fuerit deductus: de³⁵ altero
altero non prohibetur ab alio deferri. Judex autem super utroque criminis
audiens jam accommodabit. Nec enim licet ibi ei separata³⁶ de uno cri-
mine sententiam proferre, priusquam plenissima examinatio super altero
quoque crimen fiat. — P. P. 4 kal. sept. BASSO 2 et QUINTIANO CONSS. 289.

TIT. II.

DE ACCUSATIONIBUS¹, ET INSCRIPTIONIBUS.

1. Imp. ALEXAND. A. Martiano.

Eos, qui terminos effuderunt, extraordinaria² animadversione coerci-
teri debere, præses provincie non ignorabit. — P. P. 5 kal. Aug. ALEXAN-
DRO A. CONSS. 225.

2. Idem, A. Syro.

Si cuidam criminis obnoxius servus³ postulatur, dominus eum defendere
potest, et in judicio sistere, accusatoris intentionibus responsorum. Post
probationem autem criminis, non⁴ ipse dominus; sed servus pro suo
delicto condemnationem sustinet. Ideo enim servus suum domino defen-
dere permisum est, ut pro eo possit competentes allegationes offerre. —
P. P. 41 kal. decembr. ALEXAND. A. CONSS. 225.

3. Idem, A. Stephanidi.

Reos capitalium criminum absentes⁵, etiam per procuratorem defendi,
leges publicorum judiciorum permittent⁶. — P. P. 4 non. novembr.
MAXIMO 2 et AELIANO CONSS. 224.

4. Imp. GORDIANUS A. Archelao.

Si accusatoribus absentibus, et non per contumaciam⁷ adesse judicio
cessantibus, ex una⁸ postulatione aditus præses provincie non causa cog-
nitia sententiam dixit, qua eum, de quo querimoniam detulisti, liberan-
dum existimat: criminazione etiam nunc perseverante, qua contumacia,
vel cessatione accusatorum non interveniente auferri non potuit: causa
intentiati criminis apud⁹ eundem, vel successore eius more judiciorum
tractabatur. — P. P. non. Mart. GORDIANO A. 2 et POMPEIANO CONSS. 242.

5. Idem, A. Paulino.

Non¹⁰ ideo minus crimine, sive atrocium injuriarum judicio tenetur¹¹
is, qui in justam accusationem incidit, quia dicit alium se hujusmodi
facti mandatorem habuisse. Namque hoc casu præter principalem reum,
mandatorum¹² quoque ex sua persona convenient posse ignotum non est.
— P. P. 5 idib. septembr. GORDIANO A. 2 et POMPEIANO CONSS. 242.

6. Idem, A. Avidiano.

Absentem capitali criminis accusari non¹³ posse, sed requirendum
tantummodo annotari¹⁴ solere, si desit, vetus jus est. Et ideo cum absen-
tem te et ignorantem, cui nunquam ullum crimen denunciatum esset,
per injuriam a præside provincie in metallum damnatum esse dicas:
quo magis in presenti te agente (ut asseveras) jam nunc fides veri possit
illuminari, præfectum prætorio adire cura: qui quidquid novore possit
contra formam constitutionum gestum deprehenderit, pro sua justitia
reformabit. — P. P. 4 non. april. ARIANO et PAPPO CONSS. 244.

7. Idem, A. Proculo.

Ea quidem, que per officium¹⁵ præsidibus denuntiantur et citra so-
lennia accusationum posse perpendi incognitum non est. Verum si falsis
necne notoriis insinulatum sit, perpenso judicio dispici debet. — P. P. 8
id. Jan. PEREGRINO et AEMILIANO CONSS. 245.

8. Exemplum sacrarum litterarum DIOCLET. et MAXIMIAN. AA.

Si quis se injuriam ab aliquo passum putaverit, et querelam deferre
voluerit, non ad stationarios¹⁶ decurrat, sed præsidem aeatet potesta-
tem, aut libellos offensorum, aut querelas suas apud acta deponens. — P.
P. sine die et consule.

9. Idem, AA. Honorato.

Qui de crimen publico in accusationem deductus est, ab alio¹⁷ super
codem criminis deferri non potest. Si tamen ex eodem facto plurima cri-
minis nascuntur, et de uno crimen in accusationem fuerit deductus: de¹⁸ altero
altero non prohibetur ab alio deferri. Judex autem super utroque criminis
audiens jam accommodabit. Nec enim licet ibi ei separata¹⁹ de uno cri-
mine sententiam proferre, priusquam plenissima examinatio super altero
quoque crimen fiat. — P. P. 4 kal. sept. BASSO 2 et QUINTIANO CONSS. 289.

Tr. II. — 1. Lib. 48, D. 2. — 2. L. 1, L. 2, L. 3, D. de term. moto; L. 4, 2 4, D. fin.
regund. — 3. L. 17, D. h. t.; L. 11, D. de public. jud.; L. 19, D. de penis. — 4. L.